

YÖNETMELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında:

**ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE
GÜVENLİĞİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin kuruluş ve çalışma esasları, faaliyet alanları, gelir kaynakları, giderleri ile idari ve mali işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakan: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını,
- Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- Bölge laboratuvar şefliği: İSGÜM'e bağlı bölge laboratuvar şefliklerini,
- Döner Sermaye İşletmesi: Genel Müdürlük ve bağlı birimlerinin genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetleri sürdürebilmesi için kurulmuş işletmeyi,
- Genel Müdür: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünü,
- Genel Müdürlük: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünü,
- Gerçekleştirme görevlisi: Harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütmek üzere görevlendirilen kişiyi,
- Harcama yetkilisi: Genel Müdür veya Genel Müdür tarafından bu görevi yürütmekle görevlendirilen kişiyi,
- İSGÜM: İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğünü,
- Muhasebe birimi: Gelir ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürüten birimi,
- Muhasebe yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu, usulüne göre atanmış yöneticiyi,

i) Muhasebe yetkilisi mutemedi: Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, muhafaza etmeye, vermeye, göndermeye yetkili ve bu işlemlerle ilgili olarak doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Alanları, Sermaye, Sermaye Kaynakları, Gelirler ve Giderler

Faaliyet alanları

MADDE 4 – (1) Döner Sermaye İşletmesinin iş sağlığı ve güvenliği konularında faaliyet alanları şunlardır:

- a) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek,
- b) Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek,
- c) Kişisel koruyucuların standartlara uygunluğunu test etmek veya ettirmek,
- ç) İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma yapmak ve araştırma sonuçlarının uygulanmasını sağlamak,
- d) Mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar da dâhil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmalar yapmak,
- e) Faaliyet konuları ile ilgili yayın ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek,
- f) İş sağlığı ve güvenliği alanında hizmet verecek gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlara verilecek yetki belgelerini üretmek ve ücreti karşılığında vermek,
- g) İş sağlığı ve güvenliği alanında ulusal ve uluslararası seminer, sempozyum, panel, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek veya söz konusu etkinliklere katılmak,
- ğ) İş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi, eğitim, danışmanlık, uzmanlık hizmetlerini yapmak,
- h) İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilimsel araştırmalar yayımlamak,
- ı) İş sağlığı ve güvenliği alanında faaliyet gösteren birimler ile ortak faaliyetlerde bulunmak.

Sermaye

MADDE 5 – (1) İşletmenin kuruluş sermayesi 300.000.00 - (Üçyüzbin)TL dir.

Sermaye kaynakları

MADDE 6 – (1) İşletmenin sermaye kaynakları;

- a) Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerle, ayni yardımlardan,
- b) Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilecek kârlardan,
- c) Bağış ve yardımlardan,
oluşur.
- (2) Bağış ve yardımlar, tahsis edilen sermaye miktarı ile sınırlı olmaksızın sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı, tahsis edilen sermaye tutarına ulaşıncaya kadar elde edilen dönem sonu kârları ödenmiş sermayeye eklenir.
- (3) Ödenmiş sermaye tutarı, tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar, hesap dönemini izleyen yılın Şubat ayı sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır.
- (4) İşletmenin dönem net zararı izleyen yılların net kârlarından mahsup edilir.

Gelirler

MADDE 7 – (1) İşletmenin gelirleri şunlardır:

- a) 4 üncü madde de belirtilen faaliyetlerinden elde edilen gelirler,
- b) Tesis, makine, ekipman ve cihazların kira gelirleri,
- c) Yurt dışından sağlanan hibe ve proje yardımları ile her türlü ticari gelirler,
- ç) Diğer gelirler.

Giderler

MADDE 8 – (1) Döner Sermaye İşletmesinin giderleri şunlardır:

- a) Kadroları Döner Sermaye İşletmesinde bulunan memurların aylıkları, sosyal hak ve yardımları döner sermaye işletmesi adına vizesi yapılmış sözleşmeli personel ücretleri, sürekli ve geçici işçi kadrolarında istihdam edilen işçilerin ücretleri,
- b) Döner Sermaye İşletmesi hizmetlerinde çalıştırılanlara 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca ödenecek giderler,
- c) Döner Sermaye İşletmesi hizmetlerinin ifasında kullanılmak üzere gayrimenkul ve taşıt satın alınması, kiralanması, her türlü laboratuvar cihazları ile bu cihazlarda kullanılacak gaz tüpleri, kimyasal maddeler, laboratuvar malzemeleri ve benzeri sarf malzemelerinin satın alınması, işletmeye ait veya işletmenin kullanımına tahsis edilen her türlü araç, gereç, alet ve laboratuvar cihazlarının bakım ve onarım giderleri,
- ç) Döner Sermaye İşletmesi faaliyetlerinde kullanılacak olan demirbaş, donanım malzemeleri ile makine ve teçhizat alım giderleri,
- d) Döner Sermaye İşletmesi matbaasının bakım ve onarımı ile matbaada kullanılacak her türlü makine, alet ve malzeme alım giderleri,
- e) Ulaştırma, taşıma ve haberleşme giderleri,
- f) Binaların bakım, onarım, su, ısıtma, aydınlatma, temizlik, ilaçlama ve benzeri giderleri,
- g) Döner Sermaye İşletmesine ait veya kullanımına tahsis edilen taşıtların bakım ve onarımı ile akaryakıt, yağ giderleri ve diğer giderleri,
- ğ) Kırtasiye, baskı ve yayın giderleri,
- h) Döner Sermaye İşletmesi hizmetlerinin yürütüldüğü mevcut laboratuvarların akreditasyon giderleri,
- ı) Her türlü telif, tercüme ve patent hakkı giderleri,
- i) İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak yurtdışından gelecek uzmanların eğitim, konaklama ve iâşe masrafları, yurt dışı ve yurt içi eğitim, tanıtım, kurs, konferans, fuar ve sergi düzenlenmesi ile ilgili her türlü giderler,
- j) Her türlü yayımla ilgili giderler ile teşhir ve satış yeri kurma, reklam, ilan ve tanıtma giderleri,
- k) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu gereğince eğitim gören stajyer öğrencilere ödenecek ücretler,
- l) Döner Sermaye İşletmesi faaliyetleri ile ilgili olarak Genel Müdürlük, İSGÜM ve bölge laboratuvar şefliklerinin her türlü hizmet alımı, kiralama ve hizmet üretme giderleri,
- m) Her türlü araştırma, inceleme, planlama, etüt, fizibilite çalışması, proje hazırlama, sistem analizi, programlama ve danışmanlık hizmetleri giderleri,
- n) Döner Sermaye İşletmesi faaliyetlerini yürütebilmek için taşınabilir mal, makine, alet, araç, gereç, cihaz, mobil laboratuvar satın alınması, kiralanması ve benzeri giderler,
- o) Hukuki ve ticari işlemler dolayısıyla mali ve hukuki giderler,
- ö) Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılan belgelendirme, eğitim ve eğitici giderleri,

- p) İş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi, danışmanlık, uzmanlık yapacak kişi ve kuruluşları yetkilendirme giderleri,
r) Faaliyet alanı ile ilgili yaptıracağı bilimsel araştırmalar ve yayın giderleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Yönetim

MADDE 9 – (1) İşletmenin hizmetleri; harcama yetkilisi, işletme müdürü, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi ve muhasebe birimi personeli ile diğer işletme personelinden oluşan işletme idaresi tarafından yürütülür.

Harcama yetkilisi

MADDE 10 – (1) Harcama yetkilisi, birinci derecede imza atmaya yetkili olup, işletmenin amacına uygun olarak çalışmasını ve yönetilmesini sağlamaktan sorumludur.

(2) Harcama yetkilisi gerek gördüğünde bu yetkisini sınırlarını yazılı olarak belirlemek şartıyla devredebilir. Ancak bu devir idari sorumluluğunu kaldırmaz.

Gerçekleştirme görevlisi

MADDE 11 – (1) Döner Sermaye İşletmesinden yapılacak giderler ile tahsil edilecek gelirler, gerçekleştirme görevlisi tarafından tahakkuk ettirilir.

(2) Gerçekleştirme görevlisi, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludur.

İşletme müdürü ve görevleri

MADDE 12 – (1) İşletme müdürü Genel Müdürün teklifi ve Bakan onayıyla görevlendirilir. İşletme müdürünün görevleri şunlardır:

a) İşletmenin idari, mali ve teknik işlerini, mevzuat hükümleri, çalışma programları, bütçe esasları ve işletmecilik ilkelerine uygun biçimde yürütmek ve işletmeyi idare ve temsil etmek,

b) İşletmeye personel alınması, çıkarılması ve çalışanların özlük haklarına ilişkin işlerin mevcut esas ve usullere uygun olarak yapılmasını sağlamak,

c) İşletme personelinin görevlerini iş bölümü esasları dâhilinde düzenlemek, izlemek ve denetlemek,

ç) İşletmenin çalışma programlarının ve bütçe tasarılarının zamanında hazırlanmasını sağlamak ve Bakanlığa sunmak,

d) İşletmece edinilen taşınırların kayıtlara alınmasına, verilmesine ve izlenmesine ilişkin işlemleri, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütmek.

İşletme müdürünün sorumluluğu

MADDE 13 – (1) İşletme müdürü, idari işlerden re'sen, teknik işlerden ilgili teknik elemanlarla birlikte ve mali işlerden de 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde sorumlu olur.

Muhasebe yetkilisi

MADDE 14 – (1) İşletmenin mali ve muhasebe işleri, Bakanlıkça teklif edilen ve Maliye Bakanlığınca döner sermaye muhasebe yetkilisi olarak görevlendirilmesi uygun

görülen personel tarafından yürütülür. Görevlendirilen personelin, yıllık ve hastalık izni ile geçici görev gibi nedenlerle görevini yapamadığı durumlarda geçici olarak görev yapacak personel de aynı şekilde görevlendirilir.

Muhasebe yetkilisi mutemetleri

MADDE 15 – (1) Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri, bu işlemlerle ilgili olarak doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe yetkilisinin muvafakati alınarak seçilecek personel, harcama yetkilisi tarafından muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri hakkında, 31/12/2005 tarihli ve 26040 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bütçe, Bütçenin Uygulamaya Konulması ve Ek Bütçe

Bütçe

MADDE 16 – (1) Metin kısmı ile ekli cetvellerden oluşan bütçe; işletmenin bir yıllık dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususlardan oluşur.

(2) Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur.

a) Bütçeyle verilen harcama yetkisi, mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.

b) Bütçe, izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte hazırlanır ve değerlendirilir.

c) Bütçe, mali işlemlerin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.

ç) Tüm gelir ve giderler gayrisafi olarak bütçede gösterilir.

d) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.

e) Bütçede giderlerin gelirleri aşmaması esastır.

f) Bütçe, Bakan tarafından onaylanmadan uygulamaya konulamaz.

g) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.

ğ) İşletme hizmetleri, bütçeye konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.

Bütçenin uygulamaya konulması

MADDE 17 – (1) Hazırlanan bütçe tasarısı en geç Kasım ayı sonunda onaylanmak üzere Bakana sunulur. Bakanın onayı ile kesinleşen bütçe uygulanmak üzere işletmeye gönderilir.

(2) İşletme gelirleri, bütçedeki harcama kalemleri ile program hedefleri dışındaki amaçlara tahsis edilemez.

(3) Bütçede bölümden bölüme ve harcama kalemleri arasında yapılacak aktarmalar harcama yetkilisinin teklifi ve Bakan onayı ile olur. Personel giderleri bölümden diğer bölümlere aktarma yapılamaz.

Ek bütçe

MADDE 18 – (1) Yıl içinde, bütçede öngörülen ödeneklerin yetersiz kalacağına anlaşılması hâlinde, kaynağı gösterilmek kaydıyla ek bütçe yapılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Alınacak bedeller ve fiyat

MADDE 19 – (1) İşletme, hiçbir kurum, kuruluş veya kişiye işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç olmak üzere, bedelsiz ve emsaline nazaran düşük bedelle iş yapamaz, hizmet veremez, mal satamaz veya her hangi bir menfaat sağlayamaz.

(2) Mal ve hizmetlerin fiyatları, maliyet, işletme giderleri ve kâr unsurları dikkate alınmak suretiyle hesaplanarak harcama yetkilisinin teklifi Bakan onayı ile kesinleşir.

Alım ve satım işleri

MADDE 20 – (1) İşletme, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabidir. Satış işlemleri ise 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Ücretlerin istisnası

MADDE 21 – (1) Döner Sermaye İşletmesi tarafından verilen hizmetlerin teşviki ve tanıtımı amacıyla;

a) Kamu kurumları, bunlara bağlı kuruluşlar ve özel kuruluşlar ile yapılacak işbirliği protokolleri çerçevesinde verilmesi gereken hizmetler; maliyetinin altında olmamak üzere Genel Müdürlük onayı ile belirlenecek ücretler karşılığı yapılabilir.

b) Alınacak bedeller ve uygulanacak fiyatların tespitinde sınırları belirtilmek ve maliyetinin altında olmamak kaydıyla toplu talepler için farklı ücretlendirme yapılabilir.

Hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda, 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 15/9/2004 tarihli ve 25584 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Maliye Bakanlığı ve Sayıştay Başkanlığının görüşleri alınan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.